

Bosna i Hercegovina
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 007389 23 Uvp
Banjaluka, 17.6.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Strahinje Ćurkovića, kao predsjednika vijeća, Vesne Mišić i Božane Vulić, članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić, zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Z. K. iz T. (u daljem tekstu: tužilac), zastupan po punomoćniku Zdravku Grabovcu, advokatu iz Teslića, ul. Svetog Save 57-A, protiv rješenja broj 26.02-P13/22 od 20.9.2022. godine, Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu vraćanja u posjed stana, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 007389 22 U od 03.4.2023. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 17.6.2025. godine, donio je:

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom, stavom 1 izreke, odbijena je tužba protiv uvodno označenog osporenog akta. Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije, Odjeljenje za prvestepeni postupak broj 26.05/1-1-3-177/06 od 07.7.2022. godine, kojim je odbačen kao neblagovremen zahtjev tužioca za vraćanje u posjed stana u ul. [...] (ranije ul. [...]) u T., nosioca prava raspolaganja i davanja stana na korišćenje Opštine Teslić. Stavom 2 izreke presude odbijen je zahtjev zainteresovanog lica S. D. za nadoknadu troškova odgovora na tužbu.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio pozivom na odredbe člana 19 Zakona o prestanku primjene Zakona o korišćenju napuštene imovine - Prečišćeni tekst („Sl. glasnik Republike Srpske“, broj 16/10, u daljem tekstu: Zakon), prihvatanjem razloga iz osporenog akta da je u upravnom postupku, koji je prethodio donošenju prvostepenog zaključka činjenično stanje potpuno i pravilno utvrđeno i pravilno primijenjeno materijalno pravo, jer zahtjev za povrat predmetnog stana nije podnesen 09.10.1999. godine kako to tužilac tvrdi, nego je isti podnesen 16.3.2006. godine, pa je stoga pravilno odbačen zahtjev tužioca za povrat predmetnog stana kao neblagovremen. Ovo iz razloga što je tužilac na održanoj raspravi 17.9.2022. godine izjavio da je 20.10.1999. godine poslao punomoć zainteresovanom licu S. D., da podnese zahtjev za povrat predmetnog stana, te da osim toga nikome nije ništa više poslao sve do dolaska u T. u junu ili julu 2000. godine. Dodaje da je na osnovu nalaza vještaka grafološke struke Ljubomira Gogića od 14.03.2014. godine utvrdio, da dokument pod nazivom „post office to addressee“ poštanska služba primaocu broj EH357705751US, na kojem dokazu tužilac zasniva tvrdnju da je sporni zahtjev nadležnom organu poslao poštom preporučeno 09.10.1999. godine, ne može biti dokaz da je zahtjev poslat, jer inicijali službenika na prijemu navedenog dokumenta,

odgovaraju svim ostalim potpisima na dokumentima i to punomoći od 20.10.1999. godine datoj od strane tužioca zainteresovanom licu S. D. i potvrdi od 17.8.2004. godine upućenoj Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Teslić. Osim toga sporni dokument ne sadrži pečat, ni vrijeme isporuke pošiljke, niti je navedena država, grad, niti poštanski broj mjesta u koje se pismeno šalje. Tužilac nije dokazao da je dobio potvrdu pošte o isporuci preporučene pošiljke, niti se interesovao kod pošte kod koje je sporno pismeno predao da sazna stanje svoje pošiljke, iako je na pomenutom dokumentu „post office to addressee“ broj EH357705751US, navedeno da za podizanje ili praćenje pošiljke može da pozove broj telefona koji se na tom dokumentu navodi. Ističe da je tužilac imao mogućnost, nakon što je 2000. godine saznao, da zahtjev za koji tvrdi da je poslao poštom preporučeno 09.10.1999. godine nije zaveden kod nadležnog organa, da od pošte u gradu S., država Washington, zatraži izvještaj o tome šta se desilo sa navedenom pošiljkom. Međutim, tužilac do 16.3.2006. godine nije preduzeo ništa, nego je 16.3.2006. godine, predao zahtjev Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Doboj, kojim traži da se odluči o njegovom navodno ranije podnesenom zahtjevu. Dodaje da sumnju u vjerodostojnost navedenog dokumenta produbljuje i izjava svjedoka J. B. data na raspravi 20.3.2008. godine, koja je izjavila da je radila na poslovima pravne pomoći u Mersi Krops, kada joj se u ljeto 2000. godine obratio tužilac zajedno sa zainteresovanim licem S. D., kojom prilikom je rekao da je poslao zahtjev za povrat predmetnog stana iz SAD, ali da nema potvrdu o tome. Na istoj raspravi zainteresovano lice S. D. potvrdila je navode pomenutog svjedoka, dodajući da je nakon toga zajedno sa tužiocem dogovarala o načinu, kako da tužilac vrati stan u posjed, pa čak i da pokušaju naći seoskog poštara koji bi potvrdio da je primio zahtjev, ali da je isti izgubio.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava njenu zakonitost iz osnova sadržanih u odredbi člana 35 stav 2 Zakona o upravnim sporovima („Sl. glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Ističe da je sud postupio suprotno odredbama člana 25 stav 2, 28 stav 2 i 29 stav 1 i 2 ZUS, jer je zanemario dokaze tužioca, a nije ni cijenio da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Tesliću broj P- 23/03 od 05.01.2007. godine utvrđeno da je nosilac stanarskog prava na predmetnom stanu. Dodaje da je sud povrijedio pravila postupka, jer se nije izjasnio na navode tužbe i da je postupajući na takav način ograničio se na dokazivanje neosnovanosti navoda tužbe. Tvrdi da organ u postupku nije potpuno utvrdio činjenično stanje, jer nije cijenio njegove dokaze, odnosno nije prihvatio njegov prijedlog da se provjeri ko je u spornom periodu, kada su podnošeni zahtjevi, bio šef odsjeka Ministarstva za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Teslić, te da se isti sasluša na okolnost eventualno zaprimljenih, a neevidentiranih zahtjeva. Takođe nije cijenio njegovu izjavu datu pod krivičnom i materijalnom odgovornošću pred notarom M. T., u kojoj je navedeno da je tužilac rekao zainteresovanom licu S. D., da je iz SAD poslao poštom zahtjev za povrat stana, a da je njoj poslao punomoć 20.10.1999. godine da može preduzimati radnje u vezi predmetnog stana, koje navode su tokom postupka potvrdili S. G. i M. P.. Dalje naglašava da je u pomenutoj izjavi navedeno, da je zainteresovano lice S. D. uveo u predmetni stan, kada je morao napustiti T., zbog ratnih dejstava, da je nakon saznanja da njegov zahtjev za povrat predmetnog stana nije zaveden u Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Teslić., istoj je poslao punomoć 2000. godine, kojom je ovlašćuje da može preduzeti sve radnje u vezi vraćanja predmetnog stana, ali da ista nije ništa preduzela u vezi sa sporazumom koji je imala sa njim. Napominje da je u aktu upućenom Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, pomenuti notar navela da je pregledala svu dokumentaciju, da su svi dokumenti pregledani, ovjereni žigom i potpisani od strane poštanske službe SAD. Sve navedeno nije cijenio organ, niti je cijenio sud, ističući da su organ i sud prihvatili nalaz vještaka grafološke struke Ljubomira Gogića, koji je tužilac osporio, jer se u konkretnom slučaju radi o stranim javnim ispravama, da je postupak utvrđivanja ispravnosti istih regulisan Zakonom o javnim

ispravama i Konvencijom o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava, koji propis je objavljen u „Sl. listu FNRJ“ broj 10/62. Tvrdi da je organ povrijedio pravila postupka, jer nije uvažio njegov prijedlog da od grada S., službenim putem zatraži da li je pošta u tom gradu, primila pošiljku 09.10.1999. godine, upućenu Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Teslić, te da od nadležnih organa zatraži provjeru vjerodostojnosti potpisanih lica na dokumentu „post office to addressee“, a nakon što je Ambasada SAD u BiH, aktom od 16.02.2022. godine, obavijestila prvostepeni organ da nemaju ovlašćenja nad evidencijama ove vrste, koje su u isključivoj nadležnosti saveznih država i u kojem aktu savjetuje da direktno kontaktraju nadležne službe u gradu S. Zbog svega navedenog smatra da je pobijanom presudom povrijeđen procesni i materijalni zakon na štetu tužioca, da su povrijeđene odredbe člana II/3 e) i k) i II/4 Ustava BiH i člana 6 stav 1, 8 i 14 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i povrede prava na nediskriminaciju u vezi sa pravom na pravični postupak. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Tuženi u odgovoru na zahtjev ističe da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta s prijedlogom da se zahtjev odbije.

Opština Teslić, zainteresovano lice u ovom upravnom sporu, osporava navode zahtjeva i predlaže da se zahtjev odbije.

S. D., zainteresovano lice u ovom upravnom sporu, zastupana po punomoćniku Branku Buzakoviću, advokatu iz Teslića, u odgovor na zahtjev osporava navode zahtjeva, ističući da je pobijana presuda pravilna i na zakonu zasnovana. Predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev i pobijanu presudu po odredbama člana 39 ZUS, kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je tužilac predao zahtjev Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Doboj 16.3.2006. godine, u kojem navodi da je dobio predmetni stan na korišćenje kao član porodičnog domaćinstva njegove majke, da je iseljen iz istog u oktobru 1995. godine, kada je otišao u SAD, da je 09.10.1999. godine podnio zahtjev za vraćanje predmetnog stana, te da je po dolasku iz SAD saznao da njegov zahtjev nije zaveden kod organa, nakon čega je poslao punomoć sadašnjem korisniku, odnosno zainteresovanom licu S. D., koja je predmetni stan dobila na privremeno korišćenje kako bi preduzela sve radnje oko vraćanja stana, pa da stoga traži rješavanje zahtjeva od 09.10.1999. godine za povrat stana. Uz zahtjev je priložio ugovor o korišćenju stana broj I/11-3782/93 od 24.8.1993. godine, kopiju zahtjeva za povrat stana od 09.10.1999. godine i kopiju potvrde o preporučenoj pošiljci. U provedenom postupku organ je saslušao stranke, svjedoka J. B., pribavio nalaz i mišljenje vještaka grafološke struke Ljubomira Gogića od 14.3.2014. godine i saslušao istog vještaka. Nakon provedenog postupka organ je zaključkom odbacio kao neblagovremen zahtjev tužioca za vraćanje u posjed stana u ul. [...] (ranije ul. [...]), u T., nosioca prava raspolaganja i davaoca stana na korišćenje Opštine Teslić, što je tuženi podržao osporenim aktom.

Pobijanom presudom odbijena je tužba i održan na snazi osporeni akt iz razloga koji su navedeni u uvodnom dijelu obrazloženja ove presude.

Pobijana presuda je pravilna.

Odredbom člana 19 stav 1 Zakona propisano je da se zahtjev za vraćanje stana u posjed može podnijeti u roku od šesnaest mjeseci računajući od 19. decembra 1998. godine, dok je stavom 2 navedene odredbe propisano ukoliko nosilac stanarskog prava ne podnese zahtjev u roku navedenom u prethodnom stavu nadležnom upravnom organu, nadležnom sudu ili Komisiji, odnosno zahtjev za izvršenje odluke Komisije u roku navedenom u Zakonu o izvršenju odluka Komisije za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica, stanarsko pravo mu prestaje.

Predmet ove upravne stvari je zahtjev tužioca za vraćanje u posjed stana u T. u ulici [...], kao nosiocu stanarskog prava na tom stanu, što je utvrđeno presudom Osnovnog suda u Tesliću broj P-23/03 od 05.01.2007. godine.

Sporno je da li je tužilac blagovremeno, u zakonskom roku do 19.4.2000. godine podnio zahtjev za povrat predmetnog stana, odnosno da je taj zahtjev kako tvrdi podnio 09.10.1999. godine.

Prvostepeni organ je proveo dokaze koje je predložio tužilac, kao i dokaze predložene od zainteresovanog lica S. D. i pribavljene po službenoj dužnosti i u prvostepenom rješenju dao njihovu pojedinačnu i sveukupnu ocjenu, pa nema osnova prigovor tužioca o selektivnom pristupu dokazima i neprihvatanjem dokaza koji su u njegovu korist. Iz svih provedenih dokaza, prvostepeni organ je zaključio da tužilac nije podnio zahtjev za vraćanje u posjed predmetnog stana 09.10.1999. godine, nego je isti podnesen 16.3.2006. godine, po isteku roka iz člana 19 Zakona, zbog čega je odbacio zahtjev tužioca kao neblagovremen, što je tuženi podržao osporenim aktom i nižestepeni sud pobijanom presudom.

I ovaj sud nalazi da je ocjena izvedenih dokaza data pravilnom primjenom odredbe člana 10 Zakona o opštem upravnom postupku („Sl. glasnik Republike Srpske“, broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), zbog čega se zaključak da tužilac nije blagovremeno podnio zahtjev za povrat predmetnog stana ukazuje pravilnim.

Pravilno nižestepeni sud navodi da dokument pod nazivom „post office to addressee“ koji je preveden od strane stalnog sudskog tumača za engleski jezik Tanje Petrović, „poštanska služba primatelju“ broj EH357705751US, na kojem dokazu tužilac zasniva tvrdnju da je sporni zahtjev predao preporučenom pošiljkom 09.10.1999. godine nadležnom organu, ne može biti dokaz da je sporni zahtjev poslat, jer je na osnovu nalaza vještaka grafološke struke Ljubomira Gogića od 14.3.2014. godine utvrdio, da su na spornom dokumentu inicijali službenika na prijemu navedenog dokumenta, koji odgovaraju svim ostalim potpisima na aktima i to punomoći od 20.10.1999. godine datoj od strane tužioca zainteresovanom licu S. D., ovjerene od strane Katoličke konferencije SAD i potvrdi od 17.8.2004. godine, upućenoj Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Teslić. Osim toga sporni dokument ne sadrži pečat, ni vrijeme isporuke pošiljke, niti je navedena država, grad i poštanski broj mjesta u koje se pismeno šalje. Pored navedenog može se primijetiti da je na navedenom dokumentu, naznačen datum slanja pošiljke 10.9.1999. godine, a ne 09.10.1999. godine kako tužilac tvrdi da je sporni zahtjev poslan poštom preporučeno 09.10.1999. godine. Iz navedenog proizlazi da tužilac nije 09.10.1999. godine poštom preporučeno poslao zahtjev za povrat predmetnog stana, što je potvrdio i svojom izjavom na raspravi održanoj 17.9.2022. godine, kada je izjavio da je 20.10.1999. godine poslao punomoć zainteresovanom licu S. D., privremenom korisniku, da podnese zahtjev za povrat predmetnog stana, te da više nikome nije ništa poslao, prije svog dolaska 2000. godine u T.

Ne stoje navodi zahtjeva da je organ povrijedio pravila postupka, jer nije uvažio njegov prijedlog da službenim putem zatraži da li je pošta u gradu S., primila pošiljku 09.10.1999. godine, upućenu Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Teslić, te da se od nadležnih organa zatraži provjera vjerodostojnosti potpisanih lica na „post office to addressee“, jer je tužilac imao mogućnost da se interesuje kod pošte, kod koje tvrdi da je predao sporni zahtjev, o stanju svoje pošiljke, jer je na navedenom dokumentu „post office to addressee“ navedeno da za podizanje ili praćenje pošiljke može da pozove broj telefona koji se na tom dokumentu navodi. Tužilac je tokom postupka izjavio da je u junu ili julu 2000. godine nakon dolaska u T. saznao od zainteresovanog lica S. D., da nije zaveden njegovog zahtjev za povrat stana u Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Teslić. To znači da je tužilac kada je saznao da njegov zahtjev nije protokolisan kod pomenutog organa, imao mogućnost da se obrati pošti u gradu S., da traži izvještaj o tome šta se desilo sa pošiljkom broj EH357705751US, za koju tvrdi da je poslao poštom preporučeno. Međutim, tužilac do 16.3.2006. godine ne čini ništa, nego se tog dana obraća Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, Odsjek Doboj, kojim traži da se odluči o njegovom navodno ranije podnesenom zahtjevu.

Na osnovu navedenog proizlazi da nisu učinjene povrede odredaba Ustava Bosne i Hercegovine i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, na koje se tužilac paušalno poziva u zahtjevu.

U osporenom aktu cijenjeni su svi navodi žalbe, tako i u pobijanoj presudi cijenjeni su svi navodi tužbe, dato jasno obrazloženje razloga odluke kao u izreci presude, pa ne stoje navodi zahtjeva da je sud povrijedio pravila postupka i odredbe materijalnog prava.

Kako ni drugi prigovori iz zahtjeva nisu od uticaja na rješenje ove upravne stvari to ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan od razloga njene nezakonitosti iz odredbe člana 35 stav 2 ZUS, pa se zahtjev, na osnovu odredbe člana 40 stav 1 istog zakona, odbija.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić